

Fragmento di Slavonia da me ordinato per li riuati di pace dell' Anno 1691 mostrandosi in esso li lochi restari dopo la perdita di Belgrado, come gl' antichi termini del Generalato di Varsavia, e si quella si fece l'ultimo Proieuo.

Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje
Hrvatskog instituta za povijest
Starčevićeva 8, Slavonski Brod
<http://hips.hr/>

Istraživači i suradnici na projektu

dr. sc. Robert Skenderović, voditelj projekta,
Hrvatski institut za povijest Podružnica Slavonski Brod
dr. sc. Stanko Andrić,
Hrvatski institut za povijest Podružnica Slavonski Brod
dr. sc. Karlo Beljan,
Šumarski fakultet Zagreb
Josip Parat, znanstveni novak,
Hrvatski institut za povijest Podružnica Slavonski Brod
dr. sc. Krunoslav Teslak, docent
Šumarski fakultet Zagreb
dr. sc. Anđelko Vlašić,
Filozofski fakultet Osijek
dr. sc. Milan Vrbanus,
Hrvatski institut za povijest Podružnica Slavonski Brod
dr. sc. Dinko Župan,
Hrvatski institut za povijest Podružnica Slavonski Brod

Radionica o izvorima i metodologiji istraživanja povijesti šuma

Muzej Slavonije, Trg Sv. Trojstva 6, Osijek
21. svibanj 2018.

Program

12,00-12,05 Otvaranje radionice

12,05-12,30 Uvodno predavanje: Metodologije istraživanja povijesti šuma na projektu „Od prašuma do oranica: povijest antropizacije šuma u Slavoniji od srednjeg vijeka do početka 20. stoljeća“

dr. sc. Robert Skenderović, Hrvatski institut za povijest Podružnica Slavonski Brod

12,30-13,00 Šume vukovarskog i valpovačkog vlastelinstva u kontekstu kartografije u 18. stoljeću

Ante Grubišić, viši kustos, Muzej Slavonije Osijek

13,00-13,30 Arhivsko gradivo za povijest šuma u Slavoniji u 18. stoljeću i primjena kvantitativnih metoda u proučavanju povijesti šuma

dr. sc. Milan Vrbanus, Hrvatski institut za povijest Podružnica Slavonski Brod

13,30-14,15 Radionica za studente povijesti Filozofskog fakulteta u Osijeku o izvorima i metodologiji istraživanja povijesti šuma u Slavoniji kroz raspravu sudionika radionice

14,15-14,40 Stanka za ručak

14,40-15,00 Obilazak Muzeja Slavonije

Organizacijski tajnik radionice: dr. sc. Dinko Župan

Hrvatski institut za povijest
Podružnica za povijest
Slavonije, Srijema i Baranje

Istraživački projekt

„OD PRAŠUMA DO ORANICA: POVIJEST ANTROPIZACIJE ŠUMA U SLAVONIJI OD SREDNJEG VIJEKA DO POČETKA 20. STOLJEĆA“

(IP 2014-09-6719)

<http://histwood.hipsb.hr/hr/>

Metodologije istraživanja povijesti šuma na projektu „Od prašuma do oranica: povijest antropizacije šuma u Slavoniji od srednjeg vijeka do početka 20. stoljeća“

Robert Skenderović

Slavonske šume svojevrsne su strukture dugog trajanja koje su na razne načine uvjetovale čovjekov život u Slavoniji. Jednako tako čovjek je kroz povijest neprekidno djelovao na slavonske šume kroz brojne intervencije i svakodnevne prakse vezane uz šume. Antropizacija šuma svoj puni zamah zadobila je u vrijeme industrijalizacije i urbanizacije u 19. stoljeću. S razvojem drvne industrije dolazi do velikih intervencija u slavonski šumski prostor koje su dovele do toga da je tijekom 19. stoljeća prekrivenost

šumama u Slavoniji sa 70 posto pala na 35 posto. Dosađanja historiografija slavonske šume je uglavnom istraživala u sklopu gospodarske povijesti i to najviše iz vizure razvoja drvno-prerađivačke industrije. Tu gospodarsku paradigmu treba nadograditi i oblikovati u jednu istraživačku kulturnu paradigmu unutar koje bi se pokušalo odgovoriti na pitanje kako se šumski kapital tijekom povijesti pretvarao u društveni i kulturni kapital, te koje su kulturne prakse proizlazile iz interakcije čovjeka i šuma u Slavoniji.

Šume vukovarskog i valpovačkog vlastelinstva u kontekstu kartografije u 18. stoljeću

Ante Grubišić

Osnutak veleposjeda u Slavoniji, Baranji i Srijemu u 18. stoljeću događa se istodobno s velikim promjenama u kartografskom prikazivanju naših prostora. U prvoj polovici 18. st. nastaju moderne karte, krupnog mjerila, bogate detaljima, te visoke tehničke preciznosti izrade. U to vrijeme počinju se javljati prvi vojni inženjeri akademski obrazovani u Habsburškoj Monarhiji, jedan od njih - Sebastijan Freudhofer, angažiran je na Valpovačkom vlastelinstvu. On i kartograf vukovarskog vlastelinstva Johann Philipp Frast, također carski akademski inženjer koji je 1733. izmjerio i nacrtao svaku pojedinu česticu na vukovarskom

vlastelinstvu prvi će u Hrvatskoj provesti civilnu izmjeru većeg zemljišnog područja u krupnom mjerilu na potpuno moderan i znanstven način. Osnovna svrha ovih karata bila je očita - utvrditi granice i steći uvid u topografsku datost sa svim šumama, šumarcima, prometnicama i vodotocima. Kako je najveće prihode u ono vrijeme vlastelinstvu donosila šuma, uglavnom eksploatacijom ogrjevnog i građevinskog drveta, kvalitetne karte bile su najvažniji dio dokumentacije vlastelinstva.

Arhivsko gradivo za povijest šuma u Slavoniji u 18. stoljeću i primjena kvantitativnih metoda u proučavanju povijesti šuma

Milan Vrbanus

U izlaganju će biti prikazano arhivskog gradivo u hrvatskim (Hrvatski državni arhiv u Zagrebu, Državni arhiv u Osijeku) i inozemnim arhivima (Beč i Budimpešta), koji su važni za proučavanje povijesti šuma u Slavoniji tijekom 18. stoljeća. S obzirom da se Milan Vrbanus bavi ekonomskom poviješću izlaganje će biti usredotočeno na arhivskog gradivo iz ekonomske povijest slavonskih vlastelinstava. Također, izlagač će prikazati i dosad objavljeno arhivsko gradivo za povijest slavonskih šuma tijekom 18. stoljeća.

Izlagač će sudionike radionice upoznati s različitim vrstama podataka koje je moguće prikupiti u arhivskim fondovima u hrvatskim i inozemnim arhivima. Pri tome će prikazati i različite metode analize prikupljenih podataka (kvantitativne metode), objasniti dobivene rezultate te prezentirati ih primjenom grafičke metode.